

Оценка и управление на риска от неблагоприятни агроклиматични условия за адаптация на селското стопанство към промените на климата

В. Казанджиев, В. Георгиева-Миланова

Национален институт по метеорология и хидрология,
Българска академия на науките,
бул. Цариградско шосе 66, 1784 София

Abstract. Загубите на земеделска продукция в България, вследствие на климатични аномалии и неблагоприятни метеорологични условия през годините от началото на 21-то столетие са значителни и нарастват непрекъснато. През изминалите 15 години от началото на века са били наблюдавани продължителни засушавания, наводнения, мразове и необичайно затопляне през зимата, късни мразове през пролетта и ранни мразове през есента с унищожителен ефект върху плодовата и зеленчукова реколта, топлинни вълни, бурни ветрове, градушки, проливни дъждове и снегонавявания.

С настоящата разработка се прави опит за оценка на риска от неблагоприятни за селското стопанство агроклиматични условия през първите години на настоящото столетие, като за това се използва подхода на сравнение с предходни климатични периоди. Разкриването на тенденциите на изменение на агроклиматичните показатели през последните 40-50 години ще подпомогнат управлението на риска и съставянето на стратегия за адаптация на земеделието и план за действие в условията на промени на климата. За постигането на това са анализирани многогодишните редици от данни на измерени температури и суми на валежи. Определени са датите на преход на температурите на въздуха през биологичния праг, сумите на активните и ефективни температури през вегетационния период, екстремни минимални температури през зимата и максимални през лятото, суми на валежите за различни периоди, получени са стойностите на няколко индекса, позволяващи съставянето на комплексна оценка на агрометеорологичните условия. Изследвани са тенденциите на изменение на основни метеорологични елементи, както и честотата на проявление на аномалии свързани с техните стойности.